

Húsvét 6. vasárnapja

Jn 15,9–17

Barátainknak mondalak titeket

Gogol, a nagy orosz író szerint: „nincs szentebb kötelék a bajtársi hűségnél... lélek, és nem vér szerinti rokonságot kötni csak az ember képes.” Úgy gondolom, aki meg tudja tartani az igaz barátságot, az önmagában is lelki fejlődéséről tesz tanúbizonyságot. Igaz a magyar mondás: „madarat tolláról, embert barátjáról” lehet megismerni. A Bibliában Dávid és Jonatán barátságáról olvassuk: „Jonatán egész lelkével szerette Dávidot” (1Sám 20,17). Isten Ábrahámot barátjának nevezi (2Krón 20,7), mivel Isten beavatta terveibe. Hasonló a helyzet Mózesrel is (Ter 18,17–21), „Isten úgy beszélt vele, mint az ember barátjával.” Ezért a zsidó bölcsességi irodalomban gyakran olvashatunk a barátról. A Példabeszédek könyvéből megtudjuk, hogy „van olyan barát, aki ragaszkodóbb a testvérnél”, továbbá, hogy a barátok kritikájukkal egymást szolgálják (27,6). Persze Jób ezt nem mondhatja el barátairól. Az ókorban a „király barátja” cím igen nagy méltóságot jelentett.

Az Újszövetségben a barát szerepel gúnyos értelemben is, amikor a gazda kijelenti: „barátom, nem cselekszem veled igazságtalanul” (Mt 20,13). Jézust gúnyosan a „vámszedők és bűnösök barátjának” (Mt 11,19) nevezik, de Lukács evangéliumában a barát szó szinte mindig két vagy több ember jó kapcsolatára utal. Annyira jó kapcsolat ez, hogy például az ember barátjának, ha az kenyeret kér tőle, nem ad követ.

János evangéliumában már Keresztelő János a „vőlegény, Jézus barátjának” nevezte magát (3,29), ami azt jelenti, hogy örül a sikeleinek. Jézus Lázárt nevezte barátjának, halálát meg is könnyezte.

De a legkülönösebb gondolatmenetet a barátságról éppen János evangéliumában olvashatjuk, a hagyományosan búcsúbeszédnek nevezett szakaszban: Jézus felfedi tanítványaihoz fűződő viszonyát. A Mester és tanítvány kapcsolatát, amely hasonlított az úr és a szolga kapcsolatához, Jézus feloldja, és tanítványait barátainak nevezi.

Ez azonban nem ingyenes barátság. Akkor lesznek valóban a barátai, ha megteszik mindazt, amit parancsolt nekik. Vagyis Jézus parancsai új viszonyt teremtenek közte és tanítványai között, akik

valamit megértenek a parancsok révén Jézus lelkéből. Majd a Mester talányosan jövődó sorsára utalva felállítja számunkra a legkülönösebb barátság mércét: „Senkinek sincs nagyobb szeretete annál, mint aki életét adja barátaiért.” Ezt a mondatot a János-közösségben már a beteljesült próféciaként olvasták, és mértékadó köteléknek nevezték. Isten barátai mindig a szeretet hősei, az Isten bajnokai. Nem olyan üres és kétértelmű cím ez, mint Pilátusé, aki a „császár barátja” volt.

A mai ember az alkalmazkodás, az eligazodás miatt sok ismerőst szerez magának a világban, akiket gyakran meggondolatlanul „barátainak” nevez. Ahogyan az angol nyelvben szinte minden ismerőst barátnak (friend) neveznek, vagy a pesti zsongóban havernak mondanak. A magyar nyelv jól ismeri a barátságok különböző természetét. Lehet haverkodni, de ez semmi komolyat nem jelent. Lehet bratyizni, ami nem jelent őszinte kapcsolatot, még a „cimboraság” is csak érzelmi kapcsolat csupán, a közös bulik által összekovácsolt fiatalok kapcsolata. Lehet valaki barátságos és nyájas, akár szívélyes is, de ez legtöbbször csak az érintkezési stílusra vonatkozik, és nem jelent szent, igaz barátságot.

Jézus amikor életét adta barátaiért, vagyis tanítványaiért, akkor nem szívélyeskedett, nem haverkodott, nem is cimboraságot akart kötni velünk, hanem mély, igaz barátsággal utat mutatni az Istenhez, az utasítások helyett a megértő barátságon keresztül. Csak-hogy Jézust az emberekhez fűződő barátsága soha sem zavarta az Atyához fűződő kapcsolatában. Számára minden ember – igaz és bűnös – Isten képmása, akivel a kapcsolatot lélektől lélekig kell kiépíteni, hogy megmentse őket az örök életre. A még nem tökéletes tanítványokat is barátainak nevezte. Reméljük, hogy ez a barátság átfőmál bennünket, hiszen Gogol is azt mondta: „lélek, és nem vér szerinti rokonságot kötni csak az ember képes”, igazán szentet csak az, akit az Isten barátjának neveznek.

Jézus barátainak imája

Istenem! Te egykoron szövetséget kötöttél az emberekkel. Az emberek mégis bűnben maradtak, és sokszor megfélemlettek erről a szövetségről. De te nem hagytad annyiban, egyszerűen Fiadat küldted el hozzánk, abban a reményben, hogy őt csak megbecsüljük. Uram! Mi az ember, hogy ennyi gondod van rá? Bűnös és önző. Krisztus Urunk, te mégis

immár baráti jobbot nyújtod nekünk. Nem mint szolgálkával, hanem mint barátal bánasz velünk. Nemcsak azt mondod meg, mit kell tennünk, hanem példát mutatva jársz előttünk, és végtelen szeretetben életedet is adod értünk. Szeretnénk úgy élni, amint mutattad nekünk! Ezért kérünk, drága Megváltónk, tégy minket méltóvá erre a barátságra! Add, hogy valóban úgy tudjuk szeretni egymást, ahogy te szerettél minket! Növed szeretetünket és hűségünket! Amen.